

**ЩОДО ВИВЧЕННЯ МАГІСТРАМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
МЕТОДОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ НА РІВНІ ОБ'ЄДНАНОЇ ГРОМАДИ**

Слабкий Геннадій Олексійович

д.мед.н., професор, завідувач кафедри

Миронюк Іван Святославович

д.мед.н., професор, професор кафедри

Дуфинець Василь Андрійович

д.мед.н., асистент кафедри

Білак-Лук'янчук Вікторія Йосипівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Брич Валерія Володимирівна

кандидат медичних наук, доцент кафедри

Потокій Наталія Йосипівна

кандидат медичних наук, асистент кафедри

Гуцол Іванна Ярославівна

асистент кафедри

кафедра наук про здоров'я

Ужгородський національний університет

м. Ужгород, Україна

Анотація. Представлено методологію підготовки в Ужгородському національному університеті магістрів громадського здоров'я до формування програм збереження здоров'я населення на рівні громади. Програмою передбачено викладання предмету «Формування програм збереження здоров'я населення на рівні громади» загальним обсягом 4 кредитів. Наведено перелік компетенцій, якими мають оволодіти студенти.

Ключевые слова: громадське здоров'я, магістри, підготовка, населення, збереження здоров'я, програми.

Розвиток в Україні системи громадського здоров'я передбачає підготовку кваліфікованих кадрів. Наказом Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574 "Про затвердження Зміни № 9 до національного класифікатора ДК 003:2010" до відповідного класифікатора введені посади фахівця з громадського здоров'я та фахівця з довілля та здоров'я. Майбутніми місцями роботи вказаних спеціалістів мають бути і об'єднані громади і відповідно вони мають бути готовими до формування програм збереження здоров'я населення на рівні громади. При підготовці магістрів громадського здоров'я за освітньо-науковою навчальною програмою в Ужгородському національному університеті передбачено викладання предмету «Формування програм збереження здоров'я населення на рівні громади».

Вивчення даного предмету передбачає освоєння студентами наступних тем: задачі та функції громадського здоров'я на рівні об'єднаної територіальної громади, алгоритм формування програм збереження здоров'я населення на рівні громади, методологія проведення комплексного аналізу проблем громадського здоров'я на рівні громади, механізм розробки, прийняття та впровадження між секторальних програм збереження здоров'я населення на рівні громади, моніторинг та оцінка виконання програм збереження здоров'я населення на рівні громади.

Для вивчення даного предмету програмою передбачено 120 навчальних годин (4 кредитів), в тому числі: 14 лекційних, 16 практичних, 88 годин самостійної роботи та 2 години - проведення заліку.

Викладання даного предмету проводиться в третьому семестрі і базується на знаннях, які отримали студенти під час вивчення таких предметів як: біостатистика; профілактика в системі громадського здоров'я; епідеміологія неінфекційних хвороб; епідеміологія інфекційних хвороб; інформатизація та комунікації в охороні здоров'я; організація та презентація наукових досліджень; політика, етика, лідерство в громадському здоров'ї; програмний менеджмент в громадському здоров'ї.

За результатами вивчення даного предмету студенти мають набути наступні компетенції:

1) загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність розробляти та управляти проектами; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; 4. здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

2) спеціальні (фахові) компетентності: здатність оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, інтерпретувати та порівнювати значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень; здатність визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб сфери охорони здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії; здатність формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу різних детермінант на здоров'я

населення, визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманої із систем епідеміологічного нагляду; здатність визначати та застосовувати основні принципи та підходи щодо попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз для здоров'я і безпеки населення; здатність ідентифікувати, проводити аналіз ризиків, пов'язаних з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та тих, що стосуються здоров'я працюючих) та організувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення; здатність оцінювати вплив соціальних детермінант здоров'я та розробляти відповідні заходи для скорочення нерівності щодо здоров'я, спричинених їх впливом; здатність розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі інтервенції у сфері промоції здоров'я, проводити ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використання різних каналів та засобів комунікації ; здатність розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї; здатність розробляти засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я базуючись на методах та підходах громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін та враховуючи необхідність міжсекторальної співпраці; здатність застосовувати етичні та правові принципи по відношенню до планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдженню та використанню результатів досліджень.

Підготовка фахівців, які володіють навичками та знаннями роботи в сфері охорони громадського здоров'я на рівні територіальних громад є вельми актуальним для України, де наразі відбувається лиш становлення системи громадського здоров'я як такої.